

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 843663
Datum vergadering: 26 september 2023
Datum voorstel: 25 juli 2023
Nummer: A
Onderwerp: Wijziging en zienswijze gemeenschappelijke regeling SamenTwente

Voorgesteld raadsbesluit

1. Kennis te nemen van het ontwerp voor de gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente 2024 en op de gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente 2024.
2. Een zienswijze in te dienen aansluitend op de motie van de gemeenteraad van 30 mei 2023, waarin wordt aanbevolen om het platform van de Twenteraad te benutten om te komen tot een adviescommissie vanuit gemeenteraden voor advies en toezicht op SamenTwente.

Samenvatting van het voorstel

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (en de Gemeentewet) in werking getreden. Deze wijziging beoogt een versterking van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen. Door de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen is een wijziging van een aantal onderdelen van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente noodzakelijk. Deze moet plaatsvinden uiterlijk 1 juli 2024.

Het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente 2024 wordt voor wensen en bedenkingen voorgelegd aan de gemeenteraad.

Aanleiding voor het voorstel

De gemeente Dinkelland neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling SamenTwente. Door een wijziging in de wet gemeenschappelijke regelingen moet de gemeenschappelijke regeling SamenTwente worden gewijzigd, uiterlijk 1 juli 2024.

Beoogd resultaat van het voorstel

Met het voorstel wordt de gemeenteraad in de positie gebracht om op te komen voor de gemeentelijke belangen bij de gemeenschappelijke regeling SamenTwente 2024, voordat deze wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur van SamenTwente.

Argumentatie

1.1 Wetswijziging en noodzakelijke wijziging

Per 1 juli 2022 is de wet Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Dit is een belangrijke aanleiding van het wijzigen van onze gemeenschappelijke regeling. De deadline om regelingen aan te passen is 1 juli 2024. Op 7 juni 2023 heeft het Algemeen Bestuur van SamenTwente ingestemd met het ontwerp voor de wijziging van de regeling SamenTwente. Het is noodzakelijk om onze gemeenschappelijke regeling op een aantal punten te verscherpen en te actualiseren, als gevolg van de transitie van Regio Twente naar SamenTwente.

1.2 Voorgestelde wijzigingen zijn tot stand gekomen met betrokkenheid van gemeenten.

In Twents verband is een werkgroep organisatie recht aan de slag gegaan met de uniforme bepalingen die gebruikt kunnen worden voor alle gemeenschappelijke regelingen in Twente. Voor OZJT is een kleine werkgroep gevormd die intensief gewerkt hebben aan de conceptteksten daar waar het gaat om taken van OZJT. Ook is op dit punt advies gevraagd aan extern adviseur R. de Greef. In diverse ambtelijke overleggen zijn de voorgestelde wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling besproken. Op 11 januari 2023 is een kennissessie geweest met een afvaardiging van de raden over wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Daar is van gedachten gewisseld over de thema's gezamenlijke adviescommissie, inwonerparticipatie en zienswijzerecht. De opbrengst van deze bijeenkomst is waar mogelijk vertaald in deze regeling. De regionale werkgroep organisatie recht heeft hiervoor de tekstvoorstellen gedaan die zoveel als mogelijk zijn overgenomen.

1.3 De wijzigingen die voortvloeien vanuit de wet "Versterken van de democratische legitimatie van

gemeenschappelijke regelingen” zijn doorgevoerd.

In de regeling zijn de wijzigingen vanuit de Wet gemeenschappelijke regelingen verwerkt (zienswijzen, inwonerp participatie, uittredingsregeling, evaluatiebepaling). De voorgestelde tekst in de artikelen sluit zoveel mogelijk aan bij de uniforme bepalingen die in Twents verband zijn gemaakt. In de toelichting van de gemeenschappelijke regeling staat om welke wijzigingen het gaat, of ze verplicht of facultatief zijn en waar ze in deze regeling verwerkt zijn. Bij de wetswijziging wordt naast de al bestaande informatiestromen tussen raad en algemeen bestuur de actieve informatieplicht toegevoegd. Daarmee moet het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling “aan de raden alle inlichtingen geven die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.” Vanuit de werkgroep organisatie recht is een uniform artikel geformuleerd, dat gebruikt kan worden om de oude artikelen in de regeling te vervangen. De eerste verantwoordelijkheid voor het informeren van de raad blijft bij het lid van het Algemeen Bestuur. Dit is ook schematisch weergegeven in de toelichting.

1.3 De nieuwe regeling is helderder geformuleerd en beter leesbaar.

Diverse technische wijzigingen zijn doorgevoerd die de leesbaarheid, de transparantie, de eenduidigheid en de methodische opbouw van de regeling verbeteren of is in tekst aangesloten bij de bestuurspraktijk. De beschrijving en de ordening van de taken van de diverse onderdelen van SamenTwente is hiervan het meest sprekende voorbeeld. Zo zijn de taken van SamenTwente gecategoriseerd naar basistaken, plustaken, maatwerktaken en aanvullende dienstverlening. Met de bijbehorende omschrijving en toelichting. Voor de duidelijkheid: het gaat hier om de al bestaande taken van SamenTwente.

1.4 Een Dagelijks Bestuur van 5 leden sluit beter aan bij de nieuwe situatie van SamenTwente.

In de opiniërende bespreking in het Algemene Bestuur op 19 april 2023 is de wens naar voren gekomen om de mogelijkheid te bieden het Dagelijks Bestuur te vergroten van 3 naar 5 leden. Dit is om de werkdruk van het huidige Dagelijks Bestuur van 3 personen beter op te kunnen vangen. Met deze verruiming van het Dagelijks Bestuur is ook het risico op een bestuursvacuüm in de periode tussen gemeenteraadsverkiezingen en installaties van nieuwe colleges van burgemeester en wethouders verkleind.

1.5 De insteek is nog steeds om onnodige bestuurlijke drukte te voorkomen.

Het Algemeen Bestuur heeft gezegd de mogelijkheid te willen behouden om te werken met portefeuillehouder-overleggen, omdat dit behulpzaam kan zijn in bepaalde situaties. Dit is naar wens van het Algemeen Bestuur alleen op hoofdlijnen geregeld in de regeling. Vanuit de regeling is het vormen van een bestuurscommissie nog steeds mogelijk. Er zijn situaties denkbaar waarbij het instellen van een bestuurscommissie wenselijk is. Hiervoor is dan geen uitgebreide procedure voor wijziging van de regeling meer nodig. Maar het Algemeen Bestuur heeft uitdrukkelijk gezegd met het instellen van een bestuurscommissie zeer terughoudend om te willen gaan. De hiervoor gekozen insteek tijdens de veranderopdracht wordt nog steeds gesteund. Het doel blijft om onnodige bestuurlijke drukte te voorkomen.

1.6 Bevoegdheden en taken zijn duidelijk omschreven.

Het moet klip en klaar zijn wat de bevoegdheden zijn van SamenTwente. De bevoegdheden moeten in evenwicht zijn met de uit te voeren taken. Het is van belang de verschillende bevoegdheden hierbij te onderscheiden, te weten: eigen bevoegdheden, overgedragen bevoegdheden en afgeleide bevoegdheden. Eigen bevoegdheden zijn bevoegdheden die het bestuur heeft op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, zoals het vaststellen van de begroting en het sluiten van overeenkomsten. In de Wet gemeenschappelijke regelingen is precies omschreven welke (eigen) bevoegdheden welk orgaan heeft. Overgedragen (gedelegeerde) bevoegdheden zijn de bevoegdheden die de deelnemers bij de gemeenschappelijke regeling neerleggen. Afgeleide bevoegdheden zijn bevoegdheden die niet expliciet bij de gemeenschappelijke regeling zijn gelegd, maar impliciet zijn meegegaan. Bijvoorbeeld het afhandelen van klachten, verzoeken in het kader van de Wet open overheid en bezwaarschriften.

1.7 Voor OZJT zijn de bevoegdheden beter juridisch verankerd.

OZJT is in 2014 opgericht op basis van gemeentelijke besluitvorming over regionale samenwerking in het kader van de Jeugdwet. Met deze besluiten werd onder andere een overdracht van bevoegdheden beoogd. De besluiten uit 2014 zijn niet goed verankerd in de huidige gemeenschappelijke regeling SamenTwente. Uit de formulering in de huidige regeling volgt niet dat er bevoegdheden zijn overgedragen. Dit probleem is door een aantal gemeenten aangedragen. Daarnaast geven ook de gehanteerde (container)begrippen geen richting om welke concrete (college)bevoegdheden het zou kunnen gaan. Dit alles maakt dat dit artikellid juridisch gezien zinledig is. Voor de tijdelijkheid wordt aan het algemeen bestuur voorgesteld (vergadering 7 juni 2023) om het huidige artikel te interpreteren op de manier waarop het in 2014 is bedoeld. De juridisch sluitende en structurele oplossing is in dit ontwerp meegenomen. Hierbij zijn de taken van OZJT in de rol van aankoopcentrale beter geduid, met daaraan gekoppeld de wettelijke bevoegdheid tot het sluiten van raamcontracten op grond van de aanbestedingswet. In het ontwerp is opgenomen dat de daarop betrekking

hebbende bepalingen in werking treden met terugwerkende kracht tot 7 juli 2021. Daarmee wordt de tekortkoming in de huidige tekst van de regeling met terugwerkende kracht hersteld.

2.1 De colleges moeten zienswijzen vragen aan hun raad op het ontwerp.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen staat dat bij wijziging van de gemeenschappelijke regeling de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders het ontwerp van de regeling toe moeten zenden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden kunnen vervolgens bij de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van hun gemeente binnen acht weken na ontvangst van het ontwerp hun zienswijze over het ontwerp van de regeling naar voren brengen.

2.2 Rol gemeenteraad.

De gemeenteraad heeft een belangrijke rol bij het wijzigen van een gemeenschappelijke regeling. In het bijzonder bij deze wijziging, omdat in de wet nieuwe instrumenten zijn opgenomen voor de raden die verwerkt moeten worden in de regeling.

2.3 Zienswijze

Op 30 mei 2023 heeft de gemeenteraad van Dinkelland unaniem de motie aangenomen om, in het kader van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regeling, de Twenteraad in te stellen als het platform voor een gemeenschappelijke adviescommissie rondom de gemeenschappelijke regelingen, waaronder SamenTwente. Om de overwegingen binnen deze motie kenbaar te maken aan het Algemeen en Dagelijks bestuur van SamenTwente kan de gemeenteraad deze overwegingen opnemen in een zienswijze op het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente 2024.

Participatie samenleving

Zoals in de ontwerp gemeenschappelijke regeling SamenTwente 2024 staat beschreven: Artikel 3.2.7 *"Bij de totstandkoming van beleid kan aan ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden inspraak worden verleend. Hiertoe stelt het algemeen bestuur een verordening vast."*

Externe communicatie

Eventuele zienswijzen van de gemeenteraad worden uiterlijk 11 oktober 2023 gecommuniceerd richting het Dagelijks en Algemeen bestuur van SamenTwente. Na definitieve besluitvorming in de colleges vindt publicatie van de gewijzigde regeling plaats.

Financiële paragraaf

In de ontwerp gemeenschappelijke regeling SamenTwente 2024 staat onderstaand beschreven rondom de Planning & Control (P&C) cyclus van SamenTwente.

Overeenkomstig de op Twents niveau afgesproken werkwijze ziet de P&C cyclus van SamenTwente er als volgt uit:

- SamenTwente stuurt vóór 15 januari een kadernota aan de deelnemers. De nota gaat informatief naar de gemeenteraden. In de kadernota worden de algemene financiële en beleidsmatige kaders opgenomen. De kadernota is in compacte vorm en op hoofdlijn.
- SamenTwente stuurt vóór 8 april (in de 1e week van april) de ontwerpbegroting aan de gemeenteraden. Gemeenteraden hebben vervolgens 12 weken na de 1e week van april de gelegenheid een zienswijze over de ontwerpbegroting in te dienen bij het dagelijks bestuur.
- Het dagelijks bestuur geeft de gemeenteraden medio juni – medio juli een schriftelijke reactie op de ingekomen zienswijzen en legt vervolgens de begroting inclusief zienswijzen aan het algemeen bestuur voor om definitief vast te stellen. De begrotingsvergadering van het algemeen bestuur wordt ingepland direct voor of na het zomerreces.

Uitvoering

Eventuele zienswijzen van de gemeenteraad worden uiterlijk 11 oktober 2023 gecommuniceerd richting het Dagelijks en Algemeen Bestuur van SamenTwente. Op 13 december 2023 besluit het Algemeen Bestuur definitief over de wijziging. Daarna volgt besluitvorming in colleges, na verkregen toestemming van de raden.

Evaluatie

In het jaar voorafgaande aan de reguliere gemeenteraadsverkiezingen wordt de regeling geëvalueerd. Hierbij krijgen de gemeenteraden de gelegenheid om hun wensen en bedenkingen door middel van een zienswijze over de evaluatie naar voren te brengen.

Harmonisatie Dinkelland-Tubbergen

Eenzelfde voorstel ligt voor bij de gemeenteraad van Tubbergen.

Burgemeester en wethouders van Dinkelland,

de secretaris

de burgemeester

Drs. C.H.A.A. Lutikhuis

J.G.J. Joosten

Concept

Raadsbesluit

Datum: 26 september 2023
Nummer: B
Onderwerp: Wijziging en zienswijze gemeenschappelijke regeling SamenTwente

De raad van de gemeente Dinkelland,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 25 juli 2023, nr. A;

gelet op het advies van de commissie Sociaal Domein en Bestuur van 19 september 2023;

Gelet op de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen

besluit:

1. Kennis te nemen van het ontwerp voor de gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente 2024 en op de gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente 2024.
2. Een zienswijze in te dienen aansluitend op de motie van de gemeenteraad van 30 mei 2023, waarin wordt aanbevolen om het platform van de Twenteraad te benutten om te komen tot een adviescommissie vanuit gemeenteraden voor advies en toezicht op SamenTwente.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 26 september 2023

De raadsgriffier,

De voorzitter,